

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 28.04.1976, sp. zn. 1 Cz 48/76, ECLI:CZ:NS:1976:1.CZ.48.1976.1

Číslo: 45/1977

Právní věta: Ustanovenie § 202 ods. 1 písm. h) O. s. p. nebráni podať odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa, ktoré síce tento súd formuloval ako uznesenie o schválení zmieru, avšak také uznesenie nemal vydať, keď v skutočnosti k uzavretiu zmieru medzi účastníkmi nedošlo.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 28.04.1976

Spisová značka: 1 Cz 48/76

Číslo rozhodnutí: 45

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Odvolání, Řízení před soudem, Rozhodnutí soudu, Smír soudní

Předpisy: 99/1963 Sb. § 99
§ 202

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 45/1977 sb. rozh.

Ustanovenie § 202 ods. 1 písm. h) O. s. p. nebráni podať odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa, ktoré síce tento súd formuloval ako uznesenie o schválení zmieru, avšak také uznesenie nemal vydať, keď v skutočnosti k uzavretiu zmieru medzi účastníkmi nedošlo.

(Rozsudok Najvyššieho súdu SSR z 28. 4. 1976, [1 Cz 48/76](#))

Žalující organizácia sa žalobou domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalujúcej organizácii 4929,60 Kčs, a to 3500 Kčs ako zvyšok pôžičky z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb a 1429,60 Kčs ako nevyrovnaný zostatok pohľadávky za fotografie.

Na pojednávaní 15. 4. 1975 zástupca žalobcu vyhlásil, že berie žalobu čiastočne späť čo do sumy 2100 Kčs a súd pripustil čiastočné späťvzatie návrhu podľa ustanovenia § 96 ods. 1 O. s. p.

Na tomto pojednávaní vyniesol Okresný súd v Prievidzi uznesenie o schválení zmieru, podľa ktorého sa žalovaný zaväzuje zaplatiť žalobcovi pohľadávku 2100 Kčs a trovy konania 200 Kčs v mesačných splátkach po 500 Kčs od 1. 4. 1975 vždy do 20. dňa každého mesiaca.

Proti tomuto uzneseniu o schválení zmieru podal žalobca odvolanie a poukázal na to, že pri prejednávaní veci došlo k nedorozumeniu, lebo účastníci sa dohodli, že žalovaný zaplatí žalobcovi z titulu pôžičky 2100 Kčs a z titulu zostatku pohľadávky za fotografie 1406,60 Kčs, teda celkom 3506,60 Kčs; v zápisnici ani v uznesení sa však suma 1406,60 Kčs za fotografie nespomína.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesenie súdu prvého stupňa o schválení zmieru zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a na nové rozhodnutie. V odôvodnení uznesenia odvolací súd uviedol, že v zápisnici o pojednávaní nie je vôbec uvedené, že by boli účastníci uzavreli zmier, ale súd vychádzal iba z prednesov účastníkov, ktoré boli neurčité. Podľa názoru odvolacieho súdu ide o uznesenie, ktoré nemá svoj základ v takých prejavoch účastníkov, z ktorých by vysvitlo, že k uzavretiu zmieru skutočne došlo.

Proti uvedenému uzneseniu súdu druhého stupňa podal minister spravodlivosti SSR sťažnosť pre porušenie zákona, v ktorej navrhol vysloviť, že týmto uznesením bol porušený zákon v ustanovení § 202 ods. 1 písm. h) O. s. p. V odôvodnení tejto sťažnosti pre porušenie zákona sa uvádzalo, že proti uzneseniu schvaľujúcemu zmier nie je prípustné odvolanie (§ 202 ods. 1 písm. h/ O. s. p. v znení novelizovanom zákonom č. 49/1973 Zb.). Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 49/1973 Zb. nová úprava sa síce nevzťahuje na prípady rozhodnutia vyjadrujúce prejavy účastníkov, ktoré nemajú charakter súdneho zmieru, avšak v prejednávaní veci podľa zápisnice o pojednaní žalovaný po čiastočnom späťvzati žaloby žalobcom uznal zažalovanú pohľadávku, urobil ponuku na jej splatenie, zástupca žalobcu túto ponuku prijal a súhlasil s uzavretím zmieru, a napokon obidvaja účastníci podpísali zápisnicu, v ktorej je enunciát uznesenia schvaľujúceho zmier. To, že účastníci pri zmiere na niečo zabudli, nemôže byť dôvodom pre závažný zásah do právoplatného uznesenia schvaľujúceho zmier (§ 99 ods. 3 O. s. p.). Preto mal odvolací súd bez nariadenia pojednávania zamietnuť odvolanie ako neprípustné (§ 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.).

Najvyšší súd SSR dospel k záveru, že táto sťažnosť pre porušenie zákona nie je opodstatnená a zamietol ju.

Z odôvodnenia:

Žalobca sa domáhal zaplattenia celkovej sumy 4929,60 Kčs, ktorá pozostávala z dvoch častí, a to zo sumy 1429,60 Kčs ako nevyrovnaného zostatku pohľadávky za fotografie a zo sumy 3500 Kčs ako zvyšku pôžičky z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb.

Podľa pôvodného textu zápisnice z pojednávania, ktoré sa konalo 15. 4. 1975, vyhlásil žalobca, že žalobu „berie čiastočne späť o výšku 2100 Kčs“, pretože odporca do konca januára uhradil časť žalovanej pohľadávky. Tento text bol však perom opravený tak, že žalobca berie žalobu „čiastočne späť po výšku 2100 Kčs“. Zo zápisnice nevysvitá, kto a kedy túto opravu urobil, takže nie je jasné, či došlo ku zníženiu žaloby na sumu 2100 Kčs a či ku zníženiu o sumu 2100 Kčs. Súd nezistoval, koľko zaplatil žalovaný na pohľadávku, ktorá bola pôvodne uplatnená v žalobe, a otázku, v akom rozsahu došlo k čiastočnému späťvzatiu návrhu, ponechalo neujasnenú aj uznesenie, ktoré bolo vyhlásené na tomto pojednávaní. V tomto uznesení sa totiž uvádza iba to, že súd pripúšťa „čiastočné späťvzatie návrhu“. Žalovaný, ktorého súd vypočul, nevedel, aká je výška jeho dlžoby, pripustil však, že môže predstavovať sumu 2100 Kčs. Bez toho, že by bolo bývalo zistené, či žalobca považuje túto sumu za výšku celej svojej pohľadávky a či iba za jednu z položiek, z ktorých jeho pohľadávka pozostáva, uznal žalovaný pohľadávku žalobcu a prejavil ochotu zaplatiť ju v mesačných splátkach po 500 Kčs. Po tomto prejave žalovaného nasledoval podľa zápisnice prednes žalobcu, že súhlasí s uzavretím zmieru, a potom vyniesol súd prvého stupňa uznesenie o schválení zmieru.

Za súdny zmier možno považovať iba prejavy účastníkov, ktoré si v celom svojom obsahu zodpovedajú a ktoré sú urobené v úmysle, aby ich súd schválil. Zo zápisnice, ktorá bola na

pojednávani 15. 4. 1975 spísaná, však nevysvitá, že by k takýmto vzájomne si zodpovedajúcim prejavom bolo došlo; nevysvitá z nej ani to, že by obidvaja účastníci boli chceli uzavrieť zmier, ani to, že by obidvaja boli zhodne považovali sumu 2100 Kčs za sumu predstavujúcu celú pohľadávku, ktorá sa uplatňuje po znížení žaloby.

Správne preto poukázal odvolací súd na nejasnosti v tom smere, či medzi účastníkmi vôbec došlo k uzavretiu zmieru, a napadnuté rozhodnutie zrušil.

Podľa ustanovenia § 202 ods. 1 písm. h) O. s. p. (v znení novelizovanom zákonom č. 49/1973 Zb.) nie je prípustné odvolanie proti uzneseniu, ktorým bol schválený zmier.

Podľa dôvodovej správy k zákonu č. 49/1973 Zb. však uvedená úprava „nedopadá na prípady rozhodnutí, vyjadrujúce také prejavy účastníkov, ktoré charakter súdneho zmieru nemajú“. Citované ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku vylučuje teda prípustnosť odvolania proti rozhodnutiu, ktorým súd schváli zmier, ak ku zmieru skutočne došlo. Nemožno ho teda vykladať tak, že by bolo odvolanie vylúčené voči uzneseniu, ktoré súd síce formuloval ako uznesenie o schválení zmieru, ktoré však vyniesol bez toho, že by k uzavretiu zmieru skutočne došlo.

Správne preto súd druhého stupňa zrušil uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým schválil v tejto veci zmier, a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Preto nebol uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici porušený zákon v ustanoveniach a v rozsahu uvedenom v podanej sťažnosti pre porušenia zákona.